

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2018. GODINU BOSANSKE NARODNE STRANKE

Broj: 03-07-6-323/19
Sarajevo, 06.03.2020. godine

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.....	4
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Bosanske narodne stranke za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, utvrđeno je da je Bosanska narodna stranka prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 8. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) i 15.10 stav (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Bosanske narodne stranke za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja provedeni su u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka. Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Bosanska narodna stranka se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	11.050,00	100,00
	Izvori finansiranja (I+II)	11.050,00	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 24.678,00 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Bosanska narodna stranka. Skraćeni naziv stranke je BNS.

Bosanska narodna stranka je registrovana kod Općinskog suda u Goraždu, Rješenjem broj: 045-0-F1-18000001 od 23.03.2018. godine.

Sjedište stanke je u Goraždu, ulica Patriotske lige broj 5.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Medina Kulelija, predsjednica stranke.

Lice ovlašteno za finansijske izvještaje za 2018. godinu je Berina Fejzić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, Bosanska narodna stranka nema niže nivoe organizovanja.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Bosanske narodne stranke za 2018. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskih izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Bosanske narodne stranke obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskim izvještajima sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na ostale prihode i troškove izborne kampanje.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja Bosanske narodne stranke, u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, obavlja se prvi put.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je Bosanska narodna stranka prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

Pregledom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije utvrđeno je da sredstva, u iznosu od 4.377,00 KM, nisu utrošena za ostvarivanje ciljeva Bosanske narodne stranke.

- Bosanska narodna stranka je sredstva u iznosu od 3.900,00 KM isplatila fizičkim licima, članovima Stranke dijaspore. Za utrošak ovih sredstava stranka je navela da su to troškovi rada u kampanji za izbore 2018. godine i putni troškovi članova Stranke dijaspore, iako na Općim izborima 2018. godine Stranka dijaspore nije nastupala u koaliciji sa Bosanskom narodnom strankom.
- Stranka je na ime zakupnine poslovnog prostora za decembar 2018. i januar 2019. godine isplatila sredstva Sarajevo Osiguranju d.d., u iznosu od 477,00 KM. Uvidom u finansijski izvještaj i ugovor o zakupu utvrđeno je da je Bosanska narodna stranka koristila poslovni prostor u ulici Patriotske lige broj 5, koji joj je fizičko lice dodijelilo na korištenje bez naknade. Poslovni prostor, čiju zakupninu je platila Bosanska narodna stranka koristila je Stranka dijaspore.

b) Politička stranka je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka².

Bosanska narodna stranka nije uspostavila evidenciju o nenovčanoj donaciji fizičkog lica, koju je ostvarila korištenjem bez naknade poslovnog prostora.

Uvidom u Ugovor o zakupu, koji je stranka 12.04.2018. godine zaključila sa Azizom Fejzićem, utvrđeno je da je političkoj stranci poslovni prostor, površine 24 m², dat na korištenje bez naknade.

¹ U skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog Zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

² Političke stranke dužne su voditi evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih prihoda, te izdavati potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga

U skladu sa odredbama iz člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranaka je imala obavezu da pomenutu donaciju evidentira u poslovnim knjigama i istu prijavi u godišnjem finansijskom izvještaju u iznosu tržišne cijene zakupnine.

c) Stranka je ostvarila priloge, koji su političkim strankama zabranjeni odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka³.

Bosanska narodna stranka je primila novčane priloge od dvije političke stranke, koje su u 2018. godini finansirane iz budžeta.

- Stranka dijaspore je 20.07.2018. godine na ime troškova rada na terenu za izbore Bosanskoj narodnoj stranci uplatila iznos od 100,00 KM.
- Novčanu donaciju, u iznosu od 1.000,00 KM Bosanskoj narodnoj stranci je 27.09.2018. godine uplatila Hrvatska demokratska zajednica 1990.

Bosanska narodna stranka je ostvarila priloge u iznosu od 1.100,00 KM, koji su zabranjeni odredbom iz člana 8. stav (1) tačka g) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

d) Politička stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, finansijske dokumentacije koju je politička stranka dostavila na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, te dokaza iz drugih izvora utvrđeno je da su evidencije o prihodima i rashodima političke stranke netačne i da godišnji finansijski izvještaj nije popunjen u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka – u daljem tekstu Pravilnik.

- Bosanska narodna stranka u finansijskom izvještaju nije prijavila dva transakcijska računa. Međutim, u izvještaju je navela transakcijski račun, na kome je prijavila priliv sredstava u iznosu od 11.050,00 KM, odliv sredstva u iznosu od 24.678,00 KM i negativan saldo računa u iznosu od 13.628,00 KM.
Na zahtjev Centralne izborne komisije BiH politička stranka je dostavila izvode sa neprijavljenih računa, pa je utvrđeno da je preko njih ostvarila promet u iznosu od 33.250,00 KM. Za račun koji je stranka prijavila u izvještaju utvrđeno je da je iskazala pogrešan promet, jer je banka dostavila potvrdu u kojoj navodi da da po tom računu nije bilo prometa u 2018. godini.
Neprijavlivanjem svih transakcijskih računa, te pogrešnim iskazivanjem prometa po računu, politička stranka je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.
- Stranka u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju nije prijavila prihod od nenovčane donacije po osnovu korištenja poslovnog prostora bez naknade, čime je prekršila odredbe člana 13. i 18. Pravilnika.
- Politička stranka je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju kao trošak u iznosu od 10.000,00 KM iskazala isplatu sredstva za ovjeru za učešće na Općim izborima 2018. godine. U istom iznosu stranka je iskazala prihod, koji je u finansijskom izvještaju prijavila kao ostali prihod, a u poslovnim knjigama kao prihod iz budžeta.
Obzirom da je nakon provedenih izbora, u skladu sa Odlukom Centralne izborne komisije BiH, o povratu uplaćenog novčanog iznosa takse za ovjeru broj: 03-1-07-3-735/18 od 11.12.2018. godine Bosanskoj narodnoj stranci vraćena uplaćena taksa, stranka nije ostvarila niti prihod niti rashod, koji je iskazala u iznosu od 10.000,00 KM.

³ U skladu sa odredbom iz člana 8. stav (1) tačka g) Zakona, finansiranje političkih stranaka zabranjuje se sindikatima, uduženjima i drugim neprofitnim organizacijama koje se finansiraju javnim sredstvima bez obzira na iznos sredstava

- U finansijskom izvještaju politička stranka je prilog fizičkog lica u iznosu od 50,00 KM i prilog pravnog lica, Hrvatske demokratske zajednice 1990 u iznosu od 1.000,00 KM, prijavila kao ostale prihode, dok prilog Stranke dijaspore u iznosu od 100,00 KM nije prijavila, čime je prekršila odredbe člana 14. i 15. Pravilnika.
- Stranka u finansijskom izvještaju nije izvršila klasifikaciju troškova u skladu sa odredbama člana 22. i 23. Pravilnika. Iako je bila obavezna da u finansijskom izvještaju prijavi troškove po njihovim vrstama, stranka ih je prijavila kao troškove poreza i drugih obaveza u iznosu od 10.614,00 KM⁴ i ostale rashode u iznosu od 2.961,00 KM.
Uvidom u izvode sa transakcijskog računa utvrđeno je da su u okviru troškova koje je stranka prijavila kao porez i druge obaveze sadržane isplate fizičkim licima na ime troškova rada u kampanji za izbore 2018. godine, u iznosu od 8.410,00 KM i obračunati porez i doprinosi na ove isplate u iznosu od 1.513,80 KM, što ukupno iznosi 9.923,80 KM.
- Bosanska narodna stranka, suprotno odredbama člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona BiH, u postizbornom finansijskom izvještaju koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH 07.12.2018. godine nije prijavila ostvarene troškove izborne kampanje.
U godišnjem finansijskom izvještaju ove troškove je iskazala u okviru režijsko-administrativnih troškova, kao troškove poreza i drugih obaveza u iznosu od 9.923,80 KM, iako je imala obavezu da ih i u postizbornom i godišnjem finansijskom izvještaju prijavi kao troškove izborne kampanje.
- U finansijskom izvještaju politička stranka, suprotno odredbama člana 24. Pravilnika, nije prijavila obaveze na dan 31.12.2018. godine. U poslovnim knjigama evidentirane su obaveze po osnovu pozajmica od Stranke dijaspore u iznosu od 12.100,00 KM. Uvidom u izvode sa transakcijskog računa utvrđeno je da pozajmica Stranke dijaspore iznosi 12.000,00 KM, a uplata od 100,00 KM je donacija Bosanskoj narodnoj stranci.
U poslovnim knjigama stranke su evidentirane i obaveze po osnovu poreza, u iznosu od 1.635,65 KM, koje stranka nije prijavila u finansijskom izvještaju.
- Kontrolom finansijske dokumentacije utvrđeno je da Bosanska narodna stranka troškove nije evidentira u momentu kada su oni nastali, odnosno kada su stranci pružene usluge, već ih je evidentirala u momentu plaćanja, što nije u skladu sa računovodstvenim propisima. Ovakav način evidentiranja troškova onemogućio je uvid u stvarne troškove i obaveze političke stranke.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁵ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Bosanska narodna stranka je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 1.174,80 KM.

Pregedom godišnjeg finansijskog izvještaja Bosanske narodne stranke utvrđeno je da je ostvarila troškove izborne kampanje u iznosu 9.923,80 KM.

⁴ U okviru troškova poreza i drugih obaveza stranka je, pored navedenog iznosa od 10.614,00 KM, bez osnova iskazala i iznos od 10.000,00 koji nije trošak, jer su ranije isplaćena sredstva vraćena političkoj stranci.

⁵ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

Bosanska narodna stranka je prekršila odredbe člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, odnosno propisani limit na troškove izborne kampanje prekoračila je za 8.749,20 KM.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Bosanskoj narodnoj stranci da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka i Izbornog zakona BiH, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom,*
- *da vodi evidenciju o priložima, bez obzira na koji način ih ostvaruje,*
- *da se ne finansira iz zabranjenih izvora,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima,*
- *da uspostavi potpune i tačne evidencije o prihodima rashodima i obavezama,*
- *da finansijske izvještaje popunjava i podnosi u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima Centralne izborne komisije BiH i*
- *da u svrhu izborne kampanje troši sredstva u zakonom dozvoljenom limitu.*

KOMENTAR

Politička stranka se nije očitovala na nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu.

Pomoćnik revizora

Mr.sc. Goran Cicović

Šef Službe za reviziju, revizor

Mr.sc. Hasida Gušić